

tidig med, at de maa købe forholdsvis mest. At dette er fuldstændig urimeligt og forældet, tænker jeg, enhver vil give mig Ret i. Det meget store Landbrug derimod — jeg regner ikke Gaardmandsbrug med i denne Forbindelse, de har nærmest samme Interesse som Husmænd, om ikke i samme Grad — er endnu til Dels baseret paa Kornsalg, saa under den ekstraordinære Situation, vi har i Aar, vil de store Landbrugere kunne indkassere den betydelige økonomiske Fordel, først ved, at Forpagterne, og dernæst, hvis de selv driver deres Landbrug, ved, at de selv kan sælge en Masse Korn til en urimelig høj Pris. Forpagterne vil faa mere end rigelig Erstatning for de Ydelser, de skal præstere, og de Godsejere, som har forpagtet deres Gaarde ud, og hvor Afgifterne skal svares efter Kapitelstakst, vil faa en meget forhøjet Afgift. Det store og det mindre Landbrugs Interesser stiller sig altsaa her fuldstændig modsat. Under de Forhandlinger, der i Indenrigsministeriet har været førte om Brødspørgsmaalets Løsning og om Maksimalprisen, har det, hver Gang de store og de mindre Landbrugeres Repræsentanter har været samlede, ogsaa vist sig, at de har vidt forskellige Anskuelser om det Spørgsmaal, fordi deres økonomiske Interesser her er saa vidt forskellige.

Jeg tænker, at disse forskellige Momenter, som jeg har draget frem, er tilstrækkelige til at vise det rimelige i og Nødvendigheden af, at Lovgivningsmagten griber ind i og regulerer disse Forhold. Særlig naar det sker paa en saadan Maade, som det er foreslaaet i Lovforslaget, at vi bruger de sidste 4 Aars Kapitelstakst som Grundlag, synes jeg ikke, at Nyderne har noget som helst at beklage sig over. De vil, som det vil ses af Bemærkningerne, faa Del i den store Prisstigning. I 1911 — 13. var f. Eks. Kapitelstaksten for Rug 11 Kr. 85 Øre, efter Lovforslaget bliver den 13 Kr. 76 Øre, for Byg var den 10 Kr. 76 Øre, den bliver efter Lovforslaget 13 Kr. 73 Øre og saa fremdeles. Det er altsaa ikke noget brutalt Forslag, men tværtimod et meget moderat og lempeligt, der giver de paagældende alt, hvad de med gyldig Grund kan forlange. Forpagningsafgifter og Aftægtsydelser er undtagne. Jeg har allerede nævnt, at Forpagtningerne er et mere privat Forhold. De paagældende har under den nuværende Situation høstet megen Fordel af de høje Kornpriser, og det vil derfor ikke betyde noget som helst for dem, om de skal be-

tale efter Kapitelstaksten. De har ikke Grund til at beklage sig. De fleste Aftægtsfolk er derimod fuldstændig henviste til at skulle leve af deres Aftægt. De vil ikke være i Stand til at eksistere under de nuværende dyre Forhold, hvis de ikke undtages fra Lovforslagets Bestemmelser.

Jeg vil gøre den Henstilling til den højtærede Minister, om ikke Lejehusmændene kunde komme ind under Lovforslagets Bestemmelser. Vi har en Masse saadanne, der har lejet deres Huse paa 5 eller 10 Aar, og i mange Tilfælde vil det være omtrent umuligt for dem at svare deres Lejeafgift efter Kapitelstaksten. Saa vidt jeg kan forstaa, gaar de efter Lovforslaget sammen med Forpagterne, og jeg indrømmer, at det maaske er vanskeligt at dele Forpagtningerne i saadanne to Klasser, men jeg vil dog henstille til den højtærede Minister og det kommende Udvalg at tage Spørgsmaalet op til Drøftelse.

I § 3 er der fastsat et Slags Moratorium. De, der skal levere Korn in natura, kan faa Udsættelse til den 15. September. Jeg er glad for denne Bestemmelse, men maaske var det dog heldigere at sætte den 1. Oktober. Bliver det en meget sen Høst, vil det blive vanskeligt at faa Kornet frem til den 15. September. Det er dog kun et mindre Spørgsmaal. Bliver man enig om alt andet, kommer man nok ud over dette. Det Parti, jeg tilhører, vil ikke modsætte sig, at Lovforslaget faar en grundig Behandling i et Udvalg. Vi ønsker ligesom andre Partier, at det maa blive saa godt som muligt.

Der findes et Fortilfælde til det foreliggende Lovforslag. Vi har her i Tinget tidligere haft til Behandling et Lovforslag, der i Princippet hvilede paa det samme Grundlag som dette, selv om det ikke var saa omfattende. Det var et af den tidligere Landbrugsminister, afdøde Anders Nielsen, fremsat Lovforslag. Han forelagde det af et nedsat Udvalg forberedte Lovforslag fuldstændig, som det var affattet. Lovforslaget gik ud paa, at for en Del Varer skulde der fremtidig fastsættes en fast Kapitelstakst. Naar det ærede Medlem fra Ringkøbing sagde, at man ikke paa Lovgivningens Omraade tidligere havde kendt to Kapitelstakster, er det for saa vidt rigtigt, som det nævnte Lovforslag ikke blev vedtaget, men var det blevet vedtaget, vilde det have ført til 2 Kapitelstakster for en og samme Vare. Lovforslaget gik den Gang ud paa, at man skulde som Grundlag tage Kapitelstaksten